"suora toiminta" tai "riistäntä". Var-...nuspoliisin (ZianKeisatsu) lain 17 artikla, joka laki on v. 1900, kieltää jokaisen lakon ja rankaisee osanotossa sellaiseen 1—6 kuukauden vankeusrangaistuksella ja 1—300 jenin rahasakoilla. Lakia on yritetty kumota, mutta ei ole onnistuttu. Jokaisessa lakossa joutuvat lakkolaisten johtajat vankilaan. Siitä huolimatta on havaittavissa uudenaikaista työväenliikettä. Työväenliikkeen keskuksessa Ashiossa, Tochigin maakunnassa harjotetaan kuparinlouhimista. Huhtikuun alussa vaativat työläiset kokoontumisoikeutta, 1 jenin 20 senin minimipalkkaa ja 8 tunnin työpäivälain voimaansaattamista. Vaatimukset hyljättiin ja 350 työläistä erotettiin. Lakkotilastosta mainittakoon, että v. 1914 aikana oli 50 lakkoa, joihin otti osaa 7,904 lakkolaista ja v. 1919 oli vastaava luku 497 ja lakkolaisia 63,137. Työläisten keskimääräinen ansio päivässä 1919 oli 1 jeni ja 50 seniä. Sodan aikana ansaitsivat laivanrakentajat 10 jeniä päivässä. Pankki, kauppa ja teollisuusvirkailijat ovat saaneet 200 jenin palkkoja kuukaudessa, mikä japanilaisen käsityksen ja vaatimusten mukaisesti on "hyvä" toimeentulo.

Japanin sosialismin historiasta antaa lisäksi Vienin Rosta seuraavia tietoja: Japanin sosialistinen liike on noin 30 vuoden vanha. Japanilaiset, jotka läksivät Europaan ja Amerikaan opiskelumatkoillensa, tutustuivat siellä sosialistisiin aatteisiin ja ajattelutapoihin ja toivat nämä sitten mukanaan kotimaahansa ja muodostivat yliopistoissa pieniä sosialistisia piirejä, jotka vihdoin liittyivät "sosialistiseen liittoon". Tämä on vieläkin kaikkien sosialististen suuntien tiedokkaitten kokoontumispaikka ja käsittää niin hyvin Gilda-sosialistit, kommunistit, syndikalistit ja anarkistit. Sen jäsenluku nousee nykyään 1,500, kuitenkaan ei tämä luku voi olla minkäänlaisena mittapuuna, sillä koko Japanin nuoriso on enemmän tai vähemmän taipuvainen sosialismiin, useimmat kuitenkin pelkäävät ilmaista mielipidettänsä, koska he pelkäävät menettävänsä paikkansa. Hallitus taistelee liikettä vastaan mitä ankarimmilla sortotoimenpiteillä ja poliisi kielsi liittoa pitämästä viimeistä vuosikokoustansa ja kun siitä huolimatta kokoonnuttiin hajotti poliisi sen heti avauksen jälkeen.

Japanin lainsäädännön mukaan saadaan ihmisiä, joita ei muusta voida syyttää, kuin, että heitä epäillään sosialisteiksi, vangita ja pitää 24 tuntia vankeudessa "etteivät he tuona aikana tekisi mitään pahaa". Helposti ymmärretään, että poliisi käyttää ahkerasti tätä "suojelusvankeutta". Kun se tahtoo pitää vankeudessa jotakin pitemmän ajan, vangitaan hänet uudestaan hetkellä, jolloin hän pääsi vapaaksi vankilasta. Sillä tavalla jatketaan peliä viikkokaupalla.

Nämä seikat sekä ankara sensuuri pakoittavat harjottamaan valistustyötä ja propagandaa pääasiallisesti maanalaisesti; liiton julkaisemia 3,000 nousevia propagandakirjasia levitetään nimettöminä. Tärkeimpiä kuin "sosialistinen liitto" ovat Japanin sosialistiselle työväenliikkeen kehitykselle ammattiyhdistykset, jotka yhä voimistuvat ja kehittyvät vallankumouksellisempaan suuntaan. Johtajat tutkivat ahkerasti koko maailman työväenliikettä, voidakseen taktiikan vertailulla saavuttaa heiltä vielä puuttuvan kokemuksen.

HENRI BARBUSSEN VASTALAUSE TYÖVÄEN KURISTUSLAKIA VASTAAN

Mailmankuulu kirjailija Henri Barbusse on "L'Humaniten" viimeisessä numerossa julkaissut kauniin ja tulisen kirjotuksen sen johdosta, että Ranskan hallitus uusilla salaisilla laeilla ja työläisvainoilla aikoo tukahuttaa Ranskan työväenliikkeen. Hän kirjottaa m. m.: "Meidät tahdotaan saada vaikenemaan. Tahdotaan kerrankaikkiaan vapauttaa nylkyrien lakkaamaton riemu niistä, jotka puhuvat niin selvästi, että heitä on pakko kuunnella ja ymmärtää.

Ajatuksenvapausko, s. o. puhumisen, kirjottamisen ja keskustelemisen vapausko on kysymyksessä? Siitä ei ole enää kysymystä. Kuka virallisten tasavaltalaisten joukosta muistaa vielä tasavaltalaisen perustajien muinoin antamat opetukset. Ne julistukset ovat häipyneet unohduksiin, kuten verukkeet ja harhaluulot, joita ne olivat. Tuskin ne olivat missinnäkään kunniassa, kuten Trikolorin kolme suurta tunnussanaa: vapaus, veljeys ja tasa-arvoisuus. Nyt ovat nuo joutuneet muodista pois. V. 1921 ei enää verhota julkisesti demokraatisella korurihkamalla meidän hallitsevaa vanhaa taantumuksellista hallitusta.

V. 1921 tulee laista eräänlainen ...imentamiskone. Koko oikeuden koneisto pannaan liikkeelle kirjailijoita, puhujia ja sanomalehtimiehiä vastaan, jotka edustavat niiden mielipiteestä poikkeavaa mieltä, jotka tuomareita ohjaavat. Kurinpitoistuin, vankikoppi, täydellinen ja täydellistetty sorto ovat uudenaikaisen sivistyksen mukaisia. Pelätään päästää ilmoille totuuksia keskusteluissa, jott'ei niistä syntyisi samaan aikaan jotain toista totuutta. Tämä ...eellistutettu menettelytapa jatkuu ...ssa, jossa jo toimivat kansallisen ...än rattaat: diplomatia, joka synnyttää sotia, poliisi joka sepustelee salaliittoja, ja suuret finanssiyhtymät, jotka kaiken panevat alulle.

Teidät kaikki oppositsiososialistit (se on huomattava), jotka yritätte ...een saattaa järjestystä eläviin ...ihin alottamalla luovan työn perusteista; vallankumoukselliset syndikalistit, jotka puolustatte riistettyä ...äjää vastaan ettekä molempia ...malla kerralla; teidät kaikki kun...n inehmot ja rehelliset vakaumukset, jotka sodan suuret onnettomuudet ovat täyttäneet välttämättömällä tarpeella työskennellä raunioissa ja ...lemassa kulkevan ihmiskunnan pelastamiseksi; entiset sotilaat, joilla on ollut kunnia ja arvo elättää myöskin ja vastoin koko sitä muistoa, joka vaati kärsimyksenne, herättää ja ...ä sydämissä tuota leppymätöntä loppumatonta seuralaista "Kenen ...sta taistelet"? ja ymmärtää si... kunnes tahtonne päätti "julistaa sodan sodalle"; kaikki teidät, opiskelevat, nuoriso ja naiset, jotka vihdoinkin niin kauan häilyneet tietonne ja tunteenne ohjasitte järjen poluille; teidät kaikki, jotka olojen pakosta eräännyitte enemmän tai vähemmän kiinteämmin kommunismin asian ...pärille; teidät kaikki, jotka järkevästi ajattelevina ja päättäväisinä ...andutte nykyiseen polveen — teidät tahdotaan julistaa pannaan, aidata piikkilanka-aitojen sisäpuolelle, ampua kuula jokaista kalloa kohden, joka uskaltaa joukostanne ...

Olemme joutuneet taasen piiritysten ja ilmiantajien aikoihin, jolloin ainoa virallinen sana "tappioista" vastasi ihmeellisesti kaikkea ja oikeutti kaikki ilkityöt, me olemme joutuneet aikoihin, jolloin sotatuomioistuimet syntyivät ja tuomitsivat tuomareita.

Voisi loppumattomiin syytellä kyynillisyydestä ja teeskentelystä, jotka moisen lakitekstin (uuden työväen kurssilain. Suom. huom.) vihkijätkin tunnustavat. Olisi kaunista pilaa alleviivata sitä naurettavaa ristiriitaa, joka leimaa liberalismin julistuksilla, niitä inhottavia miehiä, jotka tällä hetkellä ovat Ranskan johdossa. Voisipa vetää siitä iskevän todistuskappaleen reformistista teoriaa vastaan: kas siinä tarve, johon valmistautuu Ranskan tasavalta 50-vuotisen kehityksen jälkeen, jonka kulkua ei kukaan uskalla vielä lajitella.

Me sanomme yksinkertaisesti, että tämä laki tulee liian myöhään.

Kapina-ajatus on kasvanut kyllin voimakkaaksi

ja vastaisuus vahvistaa sitä: sekä se, mikä tehdään sen hyväksi, että se, mikä tehdään sitä vastaan. Sen olemus on oikea, terveellinen ja siveellinen ja vastaa inhimillistä pyrkimystä. Jos ajatuksemme pengotaan, kuten pöytälaatikkomme, jos etsitään sen syntyjä syviä, joka meistä teki kapitalistisen järjestyksen kiivaat vastustajat, on löydettävissä vain oikeuden rakkaus, ja järjellinen ja tasasuhtainen käsitys kollektiivisesta hallitsemisesta. Aatteemme on oikea olemukseltaan ja sitä ovat koetelleet miltei joka päivä toisiaan seuranneet tapahtumat, niin yleiset kurjuudet, kuin lain, poliisin ja tuomareitten vainotkin.

Vallassaoleva luokka alleviivaa nyt lopullisesti, jottei kukaan siitä jäisi tietämättömäksi, luokkataistelun periaatetta. Tämä halveksitun ja raa'an voiman rikkoma ilmaus, joka olisi katoamaton häpeä Ranskalle, jos se todellakin lähtisi Ranskasta, kerää puolellemme miehiä, joiden oikeudentunto oli vielä passiivinen, käden ja hengen työläisiä, jotka sulkivat vielä silmänsä selviön edessä ja vieroksuivat sitä.

Todetkaamme tämä uusi kansainvälisen taistelun välitapaus — jota me olimme aavistelleet — jonka lopusta ei voi olla epäilystä. Tulkoon laki voimaan sellaisena kuin se on tai muodollisine parannuksineen, jotka riittävät tyydyttämään parlamenttiemme kainoutta, me jatkamme propagandaamme kansan keskuudessa. Me näytämme sille, että me elämme anarkian aikakaudella, jolloin

etuoikeus laatii lain

ja laki rakentaa etuoikeuden ja siinä on sen kehityksen juoksu. Me tarraudumme itsepäisemmin kuin milloinkaan ennen tähän pyhään tehtävään muuttaa tietämättömyys vihaksi ja tehdä jokaisesta vakaumuksesta ase."

✣

Näin puhuu suuri mailmankirjailija. Kuinka ääretön onkaan juopa hänen ja hänen kaltaistensa suurten kirjailijoiden ja meikäläisten Ahojen, Kiantojen, Järventaustojen, Vilkunoitten ja muiden "kirjailijoiden" välillä, jotka inhottavalla alhaisuudellaan ja mataluudellaan suorastaan ällöttävät. Työväestön teloittamisessa näkevät meidän "kirjailijamme" ihmiskunnan pelastuksen, sensijaan kun suuret mailmankirjailijat näkevät pelastuksen porvariston riistovallan kukistamisessa, työväen vallankumouksessa.

Aberdeen, Wash.

Toveri Adam Karjalainen loukkaantui pahoin lastatessaan laivaa Bay Cityn sahan laiturissa heinäkuun 19 p:nä. Karjalainen työskenteli laivan sisällä onnettomuuden sattuessa. Hän oli mennyt ottamaan lautoja taakasta, joka oli silläpuolella laivaa missä hän työskenteli. Juuri kuin hän oli lautoja ottamassa, laskivat konemiehet sisälle laivaan toista taakkaa, josta sanotaan noin puolet pudonneen K:n päälle. Ensimäiset iskut sai hän selkäänsä putoavista tavaroista, jotka iskut olivat niin voimakkaat, että ne kaatoivat K:n heti ja samalla tuli lisää lautoja, jotka löivät häneltä pään puhki kahdesta kohden vioittaen osan aivoja siinämäärin, että hän lääkärin lausunnon mukaan jääpi vähän lyhytjärkiseksi. Tämän lisäksi löivät laudat häneltä vasemman käden poikki. Toveri K. on ollut 10 päivää sairashuoneella eikä hän ole vielä toipunut sen vertaa että voisi puhua.

Toveri Hejkki Mattila loukkaantui myöskin heinäk. 30 p:nä saman sahan laiturissa missä Karjalainenkin. Mattila oli myöskin laivan sisällä työssä ja laudat luisuivat taakasta hänen päällensä, katkaisten häneltä toisen säären ruhjoen samalla pään pahanlaisesti, mutta ei kuitenkaan niin pahoin, että luita olisi rikkoutunut.

Nämä tapahtumat, samoinkuin useat muutkin, teollisuus tapaturmat johtuvat liiallisesta kiireestä, jota työnteettäjät pitävät yllä, vaatiessaan työläisiltään niin paljon työtä, etteivät ne jouda suojelemaan itseään hengenvaarastakaan.

I. W. W:n pojat ovat alkaneet taistelun täällä saadakseen itsellensä oikeuden myydä julkisesti sanomalehtiään kaduilla. Ensi kerran myivät he lehtiään kadulla lauantaina heinäk. 30 p:nä. Heitä oli vain kaksi ensimäisenä iltana myymässä Industrial Workerssia ja myivät he jo melkein kaikki lehtensä ennenkuin poliisit heitä hätyytti. Kuitenkaan eivät poliisit sallineet poikien rauhassa myydä kaikkia lehtiään vaan ottivat toisen myyjistä kiinni juuri kuin he molemmat olivat myymässä lehtiään F ja Heron katujen kulmassa. Sillä aikaa, kuin poliisit veivät kiinniottamansa miehen putkaan myi toinen jo lehtensä kaikki eivätkä poliisit enään takaisin palattuaan nähneet ketään sanomalehtiä myymässä. Kerrotaan poliisien vanginneen sunnuntaina kaksi miestä sanomalehtien myymisestä. Näin ollen on kolme oikeuksiaan vaativaa I. W. W:n poikaa putkassa.

Tänne on tullut I. W. Wn johtajia muualta, ja he ovat perustaneet ruokatalon Etelä-Aberdeeniin, jossa annetaan ruokaa kakille I. W. W:n jäsenille, jotka myyvät kirjallisuutta julkisesti kadulla. Tällä tavalla koettavat saada toimintansa täällä lailliseksi, jotta saisivat rauhassa toimia lainvalvojien häiritsemättä.

Olisi erittäin hyvä, jos nyt nämä muualta tuleet I. W. W. liiton johtajat voittaisivat perustuslain takaamat oikeudet.

James Fisher, Seattlen Labor Tempelin luennoitsija puhuu täällä punaisella haalilla elokuun 5 p:nä. Fisher on hyvä puhuja, joten häntä kannattaa mennä kuulemaan. Hän oli täällä viime talvenakin puhumassa Eagles haalissa tuplajuun poikien tilaamana.

A. P.

Portland, Ore.

S. s. osaston kokouksessa t. k. 28 p:nä käsiteltiin seuraavia asioita: Puheenjohtajana toimi Y. Tuukkanen. Johtokunnan raportti. Ei ollut mainittavaa paitsi osaston sääntöjen painattaminen. Ei päätetty painattaa kirjaksi. Agitatsionitoimk. raportii sisälsi etupäässä tov. Kalle Tuomisen arvostelun viimeisestä osaston ulkoilmajuhlasta, jota en luule tarpeelliseksi tässä toistaa. Huvitoimikunnan raportti: tyhjä. Kirjallisuusasiamiehen raportti osotti tyydyttävää toimintaa. Väsymätöntä toimintaa eteenkinpäin! Kirjallisuuden, Toverin ja Toverittaren levittäminen olkoon tärkeä tehtävämme. Toverin johtokunnan varajäsen Y. Tuukkanen ilmoitti olevansa estetty menemään kokoukseen. Hänet velvoitettiin evästykset lähettämään kirjeellisesti vakituiselle Toverin johtokunnan jäsenelle P. Siitoselle. Järjestön sääntöjä oli saapunut, joita entisen päätöksen mukaan alettiin myymään 10 sentillä kappale. Kirjallisuusasiamiehen takaus Mrs. Riipiseltä siirrettiin hänen miehelleen Vilho Riipiselle. Aluetoimikuntaan toveri J. Laitisen tilalle valittiin tov. Viktor Lohikoski.

Ensi keskiviikkona, 3 p:nä elok. on tanssit osaston talolla. Hyvä, vanha orkesteri soittaa. Saapukaa huvittelemaan ja nauttimaan!

"Hallin Jannea" on harjoiteltu hyvällä menestyksellä, ja minä uskon ihan tosiaan, että sillä kappaleella tulee olemaan ennen kuulumaton kannatus täälläkin. Astoriassa sitä täytyi esittää kaksi kertaa. Kaikki härmäläiset mukaan silloin. Ilmoituksesta näette lähemmin.

Kossi.

Kingsburg, Calif.

Taas kiirettä, väliaikaa, kiirettä ja taas väliaikaa. Sellaista se on tämän pienviljelijän elämä hedelmänkasvatuksessa kastelualueilla, ettei tahdo kaikiste olla aikaa kynää käteen ottaa, vaikka tarviskin vaatisi.

S. S. Järjestöön kuuluva osasto perustettiin sittenkin Reedleyhin. Osasto alkoi virallisen toimintansa 17 p. heinäk. Kokouksia pidetään jokaisen kuukauden kolmas sunnuntai klo 10 aamupäivällä tov. Northin asunnolla toistaiseksi. Tulkaapa jo 21 p. elok. yllämainittuun paikkaan. Entiset ahkerasti toimineet toverit, yhtykää riviin kuin miehet, kaikkia nyt tarvitaan. Se on ajan määräys.

Löytyisiköhän mitään mahdollisuutta saada Toverin nykyiseen kokoon mahtumaan enemmän lukemista?

Minusta näyttää, että jos sen kuusi sivua käytettäisiin tarkemmin, niin siihen saataisiin sopimaan enemmän sisällystä. Esim. otsikkojen alalle saisi hyvin jo seitsemän palstatuumaa lisää pienentämällä niitä. Toimitussivulla käytettynä pienempiä kirjaimia kuten muissakin kirjotuksissa, voitaisiin neljällä palstalla saada noin neljätoista palstatuumaa lisää alaa. Sitte useassa tapauksessa liikkeen omissa ilmotuksissa on tarpeettoman suuria aloja tyhjänä, josta näyttää, että viikon keskimääräisiin lehtiin voisi saada noin 20—27 palstatuumaa lisää tilaa kuhunkin numeroon.

Ylläolevaan olen kajonnut syystä kun lukuhalua olisi, eikä millään keinoin voisi tilata monia lehtiä. Täytyisi saada mahdollisimman paljon vähällä.

En ymmärrä näiden asiain luonnetta, että olisivatko ne korjattavissa vai ei. Jos ovat, niin toivotaan parantuvan.*)

Hedelmien hinnat ovat hyvin alhaalla. Toiset lajit etenkin. Plummeja tulee tänä vuonna paljon. Ei ole kovin suurta hyötyä kasvattajille vaikka itse omistavat prune- ja apricos yhdistyksenkin, sitä osoittaa viime vuodenkin tilipäätös. Yleismyynti oli $2,657,101.10. Ja kasvattajille jäi tästä $1,976,097.83. Siis hurjan suuret ovat menot. Esim. ilmotuksiin $65,287.06. Mutta eipä siellä virkailijoina työläisiä olekaan. Tässä ei ole kun apricosien tili.

Toveruudella — A. Hart.

*) Esitys on hyvä ja se myös toteutettaisiin viipymättä, ellei esteenä olisi puhtaasti materialistiset tekijät. Asia on sillä tavalla, että mitä enemmän lehdessä on lukemista, sitä enemmän työtä vaatii tekstin latominen ja toimittaminen. Toverissa on latojia tällä kertaa sen verran, että ne juuri kerkiävät nämä kaksi lehteä, Toverin ja Toverittaren latoa sellaiseen asuun jollaisina ne nyt ilmestyvät, sekä suorittamaan liikkeemme ulkopuolelta tulevat tilapäistyöt. Kirjasimia pienentämällä otsikoissa sekä toimitussivulla voitaisiin kyllä saada lehteemme enemmän lukemista, mutta se edellyttäisi samalla latojan lisää työhön ottamista, jolle ei kuitenkaan riittäisi tarpeeksi työtä.

Ainoa keino saada lehteen enemmän tilaa on kohottaa sen tilaajamäärä niin korkealle, että lehteä kannattaa julkaista säännöllisesti kuusisivuisena ja lisätä latomoon työvoimaa yhdellä miehellä. — Toim.

Californiasta

Ulkomaalaisia työläisiä kiristäviä lakeja pannaan täytäntöön. Viime syksynä täällä tuli yleisäänestyksellä hyväksytyksi ulkomaalaisia koskeva pääverolaki (poll tax). Äänestettäessä ehdotus sisälsi 4 dollarin veron, mutta lainlaatijakunta sen korotti 10 dollariin. Ja sitten täytyi viime kuussa registeerata kaikkien ulkomaalaisten. Luonnollisesti tässäkin tulee samanlainen "släkkärien" ajojahti kysymykseen kuin silloinkin, kun registeerattiin sotaväkeen ottoa varten. Sitä osottaa sekin, kun varotettiin pitämään registeerauskorttinsa tallella. Päävero on maksettava kahdessa erässä, puolet elok. 1 p. ja toinen puoli viimeistään joulukuun viimeiseen päivään mennessä. Tietystikään nämä lait eivät ole perustuslakivastaisia, sillä koskevathan ne vain ulkomaalaisia. Ei luonnollisesti tässä tule kansainvälisetkään lait kysymykseen. Kuulemmehan me täällä joka päivä tämänmaalaisuutta kansallistuneilta siirtolaisilta, että kuinka me ulkomaalaiset olemme tulleet tänne rikastumaan. Kun tienaamme säästöön 2,000—3,000 dollariin, niin sitten kuulema lähdemme rahoinemme takaisin kotimaahamme.

En ole koskaan huomannut tilastoa Californian teollisuudesta, joten en tiedä kuinka paljon milläkin työalalla työskentelee ulkomaalaisia. Mutta sen tiedän, että punapuumetsissä työskentelevistä miehistä on 60—70 prosenttia ulkomaalaisia. Heidän tehtävänään on raskain työ ja kuunneltavinaan karkeimmat kiroukset. Joittenkin vuosien raadannan jälkeen on ulkomaalainen työläinen joutilas lähtemään takaisin kotimaahan, jos nimittäin varansa sen myöten antavat, sinne missä hän on työkykyiseksi kasvatettu, sillä hän on jo uloskulunut. Hänen tilalleen on tarjolla uusia, jotka myös ovat ulkomaitten kasvatteja, eikä heidän kohtalostaan tarvitse riistäjien olla enempää vastuunalaisia kuin edeltäjistäkään. Tällainen on se amerikalaisten kadehtima ulkomaalaisten työläisten kohtalo. — O. P.

SUOMESTA

TYÖLÄISTEN TEURASTUSKUSTANNUKSET.
Ei ole kehdattu panna kaikkia miljoonia tileihin.

Selvittelykomitea, joka v. 1918 asetettiin lopullisesti selvittämään työläisten teurastuksessa käytettyjä varoja, on jättänyt viime keskiviikkona rahaministeriölle toimintakertomuksensa:

Komitean ryhtyessä työhönsä, oli edellisen armeijanjohdon ja finanssikonttorin käytettäväksi jätetty 147,038,618 mk. 58 p., josta ainoastaan 18,314,986 mk. 53 p. oli lopullisina menoina kirjoihin viety, kun taas loput, lähes 200,000 mkan käteissummaa lukuunottamatta oli ennakkosaanniksi merkitty. Vähitellen myönsi hallitus lisämäärärahoja, jotka edellisten kanssa lopulta nousivat yhteensä 261,474,591 mkaan 5 p:niin, johon lisäksi tulivat yksityisiltä ja kunnilta saadut lahjat 4,546,924 mk. 15 p. sekä eräästä Ruotsiin myydystä, sotasaaliina saadusta tinamäärästä kertyneet 1,316,804 mk. 50 p. Finanssikonttorin ja selvittelykomitean käytettävänä olleet varat nousivat siis yht. 267,338,319 mk. 70 p:niin. Tästä määrästä on sotatarkoituksiin ja korvauksiin käytetty 261,550,226 mk. 67 p., valtiokonttoriin on takaisin maksettu 5,708,511 mk. 23 p. ja perimättä olevina saamisina on 79,581 mk. 80 p.

Tämä 261,550,226 mkan 67 pnin menoerä jakautuu seuraaville tileille:

Päällystön palkat	9,044,799:52
Miehistön palkat	31,602,354:82
Vaatetus	56,125,021:44
Muona	61,799,331:01
Varusteet	19,740,662:70
Rehut	11,704,978:79
Majoitus	2,475,497:89
Sairashoito	6,008,770:18
Yleiset sotakulut	32,653,499:65
Vankeinhoito	1,375,300:96
Venäl. sotavangit	582,843:34
Kulut lennättimistä ja puhelimista	1,356,019:37
Hevoset	8,423,200:74
Sotasaaliin hoito	302,852:62
Meripuolustus	2,380,292:15
Ilmapuolustus	323,158:—
Aseet ja ampumatarp.	6,030,298:62
Vapaudenristit ja mitalit	421,568:30
Konttorikulut	249,814:80
Saksalaiset joukot	8,954,961:77
	261,550,226:67

Saksalaisten joukkojen tilille on otettu ainoastaan korvaukset niistä tavaroista ja tarveaineista, joita on annettu näille joukoille sekä sotilaskyydityksestä ja -kuljetuksesta, laidunvahingoista, majoituskustannuksista y. m., mutta ei sensijaan korvauksia saksalaisten ase- ja ampumatarvehankinnoista eikä myöskään hyvitystä itse maihinnousuretkikunnasta.

Komitea, joka viime huhtik. 30 pnä lopetti toimintansa, on pitänyt 306 kokousta. Komitean arkistoon on siirretty mm. 5,939 hylättyä korvausanomusta.

Edelläoleva "lopullinen" toimintakertomus osoittaa osaltaan mitenkä kalliiksi nousi hillitön teurastus, jonka uhriksi moni työläinen joutui.

Roistot vanginvartijoina
Kunnon ihmiset vankeina.

Lappeenrannan pakkotyölaitokselle on otettu vanginvartijoiksi useita entisiä poliisimiehiä, jotka ovat kieltolaki y. m. rikkomusten tähden erotettu toimistaan.

Tämmöisiä poliisivanginvartijoita tiedetään siirtyneen m. m. Lappeen nimismiespiiristä useampia, joten tämäkin osaltaan toteaa sen valitettavan seikan, että nämä vanginvartijoiksi päässeet koettavat tehdä kaiken voitavansa voittaakseen esimiestensä suosion ja tässä suosion haeskelemisessa ovat esimiestensä näkyvissä niin matelevaisia kuin suinkin, mutta koppailevat tarpeettomasti käskettävinään olevien vankien kanssa, josta on seurauksena, kun vankikin pitää vähiä oikeuksiaan arvossa, eikä mielellään suostuisi mielivaltaiseen ja oikeudettomaan kohteluun, että "tottelemattomuudet" joutuvat johtokunnan tutkittaviksi ja täällä ollaan hyvin taipuvaisia uskomaan vartijan väriteltyäkin selostusta, kun sen sijaan vangin totuudenmukaisinkin asian selostus jätetään huomioon ottamatta.

GRAYS HARBORIN ILMOTUS-OSASTO

THE ABERDEEN NATIONAL BANK
MEMBER FEDERAL RESERVE BANK
Pääoma $100,000 — Vararahasto $25,000.-
SÄÄSTÖILLE MAKSETAAN 4 PROSENTTIA KORKOA.
Rahaa lähetetään Suomeen. — Meiltä saatte kassalaatikoita.
Aberdeen, Heron katu, lähellä Broadwayta, Washington

HUOTARI & CO.
MIESTEN VAATETUSKAUPAT
Tekemällä ostoksenne meiltä säästätte rahaa.
Heron ja F katujen kulmassa, Aberdeen, Wash.
Cor. First and Commercial Sts., Raymond, Wash.
PILETTEJÄ SUOMEEN JA PÄINVASTOIN.

NYMAN VELJEKSET
TUNNETTUJA CO-OPERATIVE KENKIÄ MIESTEN PUKUJA
KAIKKIA KALA- JA METSÄMIESTEN TARPEITA
302 SO. F ST. ABERDEEN, WASH. Phone 691

SAUNA
yleisön käytettävänä perjantaina ja lauvantaina kello 2:stä—12:sta.
Mandi Niva
1120 Front St., Aberdeen, Wash.

Marion St. Grocery
ED. EKLUND

MATTSSON
JEWELRY CO.
Myy ja korjaa kelloja ja juveelitavaraa.
415 East Heron Street
ABERDEEN, WASHINGTON

Voin tehdä kenkänne paremmiksi kuin uudet.
HOQUIAMIN JALKINEKORJAUS-PAJA
A. POUKKULA, omistaja.
811 J st.
Vesilaitoksen konttorin rinnalla

The Reliable Laundry
"That's All"
203 S. F. ST. PHONE 296

Harbor Paint Co.
myy paperia ja maaleja päivän halvimmilla hinnoilla.
Konttoripuhelin 513.
Kotipuhelin 1973-W.
514 E. Market st., Aberdeen, Wash.

COLUMBIA HOTEL
Heron St. — E. Aberdeen.
ABERDEEN, WASH
SAM ja ANNA WALLI

K. E. Salo
JALKINEIDEN KORJAUSLIIKE
Luja työ hyvistä tarpeista halvalla.
HUOM.! Myyn HYVIÄ KENKIÄ KOHTUHINNALLA, sillä se on sivutoimi työni rinnalla.
202 So. F St. Aberdeen

Putkiseppä. Kaasunasettaja
W. F. FERGUSON
Höyry- ja kuumanveden lämmityslaitteita. Kaikki tarpeet ja työ taataan. — Konttoripuhelin 474. Asuntopuhelin 96-J. — 507 I St. Hoquiam, Wash.

SAUNA
East Hoquiamissa, yleisön käytettävänä joka perjantai ja lauantai iltapäivällä sekä sunnuntaina aamupäivällä.
G. A. SJOBLOM,
2419 Cherry St., Hoquiam, Wash.

RÄÄTÄLI
PUKUJA MIEHILLE JA NAISILLE.
Suuri varasto kankaita kotona. Työ taataan. — Vanhat puvut silitetään.
FRANK WARTIO,
727 J St., Hoquiam, Wash.

KANTOSEN
sauna avoinna keskiviikkona, torstaina, perjantaina ja lauantaina klo 2:sta—12 yöllä.—Kalustettuja huoneita saatavana. Huom! lämmin ja kylmä vesi tulee sisään.
916 Cushing St.—Phone: 1770-M.

BOSTON DENTISTS
BAKER RAUTAKAUPAN YLÄKERRASSA, Finch Rakennuksesta seuraava. Puhelin 484.
KIVUTON HAMMASLÄÄKÄRI
SILAUS JA LIITETYÖ

Takaamme kaiken työmme kirjallisesti. — Hinnat mitä kohtuullisimmat.
DR. DORFNER
ABERDEEN. WASH.

TYÖLÄISET
Kannattakaa omia liikkeitänne, josta voitto tulee teille. Sellaisia on
G. Harbor W. Co-op. Mercantile Association
(osuuskaupat)
417 E. Wishkah St., Aberdeen, Wash.
Puhelin 322
604 I St., Hoquiam, Wash.
Puhelin 629.

Wishkah Cleaning Shop
on ainoa suomalainen sillä alalla Grays Harborissa.
PUHDISTAN, SILITÄN, VÄRJÄÄN.
M. HEIKKINEN
413 E. Wishkah St. — Phone 147.

Whiteside Undertaking Co.
Hautaantoimittajat
Telefooni 136-364. — Hoquiamin osote: 420 K St. Telefooni 136.
Aberdeenin osote: 106-111 E. 2nd.

LAKIMIES
W. A. Ackerman
(Suomalainen)
Kaikissa Oikeuksissa
Rooms 203 Lodie Bldg.
Aberdeen, Wash.

Dr. Fred L. Holmes, D. C.
Chiropractor
9-11 Hodgdon Bldg.
Puhelin 776.
HOQUIAM, WASHINGTON

ABERDEENILÄISET!
CHEHALIS VOITA
—valmistanut—
LEWIS COUNTY CO-OPERATIVE CREAMERY
MYÖPI AINA HALVIMMALLA
SOUTH SIDE MERC. CO.,
931 West Marion St. — Phone 344.

ME MYYMME
ainoastaan hallituksen tarkastamaa ensiluokan lihaa. Kokeilkaa tavarallamme.
EAST SIDE MARKET
LAURI HAAPA, omistaja,
719 East Wishkah St. Puhelin 856.